

فی ۲۸ شوال سنہ ۳۲۶ و فی ۱۰ تشرین ثانی سنہ ۳۲۴

جمعیت علمیہ اسلامیہ نیک ناشر افکاریدر

مدیر، سنول

محمد فطین

سر محرر

فاتح مجیز درس عام لرنڈن

مصطفیٰ صبری

صاحب امتیاز

فاتح مجیز درس عام لرنڈن

شہری احمد افندی

### متمدرجات

|                                       |                                                 |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------|
| ادبیات                                | دین اسلامہ ہدف مناقشہ اولان مسائل . مصطفیٰ صبری |
| نعت شریف و قطعات . . . . .            | فضیلت . . . . . حسین حازم                       |
| چپر چپر جوار بندہ . . . . . ع . طائف  | ترقی . . . . . خلیل ادیب                        |
| نکوش شاہ عجم . . . . . حسنی           | سیاست شرعیہ . . . . . ابن حازم فرید             |
| اجتماعیات                             | عروۃ الوثقی . . . . . محمد علی                  |
| فس و قالیات . . . . . مصطفیٰ صبری     | تدریسات و مدارس . . . . . فطین                  |
| سیاست                                 | مدانہ . . . . . سید                             |
| شرق بحران و اسباب حقیقیہ سی . . . . . |                                                 |

نسخہ سی ۵۰ پارہ در

|                    |              |                  |
|--------------------|--------------|------------------|
| ممالک اجنبیہ ایچون | ابونہ اجر تی | استانبول ایچون   |
| ۱۸ فرانک           | ولایات ایچون | برسنہ لک ۷۵ غروش |
| ۹۰                 | ۸۵ غروش      | انی آیلنی ۴۰     |
|                    | ۴۰           |                  |

درج ابدلیان اوراق اعادہ اولتماز

قارڈلر مرزہ :

اکثر مقالانہ آیات کریمہ و احادیث نبویہ درج ایدلش بولندینی نظر اعتبارہ آلہ ورق رعایتسز لکدہ بولنلما سی  
رجا اولتور .

قواعد عدل و شفقت رعایتله ایفا ایدلدیکنده تسلیم اوانور حقیقت ؛ بو مرکزده متجلی اولدنی حالدله بعض اجانبك ایراد ایتك ایستدکری شہات ؛ آرتق شایان قبول واعتنا کوریلهمز .

خلاصه شریعت مصطفویه ؛ فضائل و مکارمک رزائله غلبه سی اسبابنی تأسیس واحضار ایلهمشدر .

حسین حازم

### ترقی

افراطدن زده ، تفریطدن زده توقی آتیمه یلری بوکون حکومت اسلامیته ک حوزة منجیه سینه داخل اولان ، عنانلیق صفت ممتاز سیله افتخاره نفسنده حق کورن بیوک کوج ک هانکی بر فردک مطالعه سینه مراجعت ایتسه ک ، فکر واملنی تفحص ایلسه ک نتیجه آتجق بر نقطه یه انحصار ایدر : ترقی ؛ شبه ایدیلهمز ک ، نفع و ضروری آرزوق دوشونوب تقدیر ایدم بیلن هر انسان :

میه را کده دوندیکز برا زده آقک  
سجلمه سونی یا آرتق سیله فرقی آقک  
چلنک مسعدتی فرق افتخاره طاقک  
چالشمیوب اوطور انلرده ذل و بئسه باقک  
اوطوره یوب چالشانلرده عزه شانی کورک

زمینده زمزمه برای شوق مباهات ؛ اوت ، هر جزم ، حتی هر جزء حقیرمن ایچون بوکون اقصای تمذبات یالکز بودر . نه شایان تجیل بر آرزو ، نه تقدیس سزا بر حال . فقط ، آه ؛ فقط تصور اولنان ، توسل ایدلک ایستمنیلن اسباب ک متخالف ؛ ذهنلره طور غولق کتیرم جک درجه ده چاراشیق !

ادوار اولینیزه ، سوابق فاخره مزه اعطاف ایدن نظرلر ، سیلهم که بدن بو قدر تقابل کزین ؛ افکار و میلادکی شدتلرنی یک طبیعی کورمک ، برا زده نقصان تبعه حمل ایدلک زمره ممتاز شایمزدن ، او استقبال خادم لردن

صدور کرم فرمان الهی ایلهم مکدن مدینه یه هجرت بیوردقلرنده هان مسلك تیریلرنی الزام بیورمشلر ، اورادده کرم اهل مک و کرم اهل مدینه وطوائف عربدن برج غفر ؛ ذات هدایت ایلهم انبیا عیشلردی . آرتق شریعت فرمای احمدیلرنی پیانی عقول سلیمه ، طباع صحیحه اربابی قبوله مسامحت کورتمک باشلامشلردی . لکن عقول سلیمه ارباب نظر لر نه درجه بدهنده ثابت اولمشدی که مخالفین عربان ، معاندین مؤمنان آرتق کونش کیم باهر بولسان براهین و معجزاتی ، مواعظ و ارشاداتی قبوله مسامحت کورتمک شوبه طور سون فرصت بولمقجه ؛ حضرت پیغمبر و اصحاب کرامنی ایدم خصوصند هر درلو مکاید مکروهه ، معامله اشرا پسندمه ، خاطر و خیاله کز اضرار دولابری ایداعندن بیله چکنم دکلرندن آرتق بونلره قارشی رفیق ایلهم معامله ؛ زبید طیفان ، نظر مؤمنانه امر دنی آشوبشدن باشقه برشی انتساج ایتیمه جکدر . بوکا مسامحه کارانه مقابله بولنی موافق حکمت و سیاست دکلدر .

ایسته بو هنکام عناء و ایداده ابدی که شارع قوانین فضیلت ، مؤسس نظامات مدنیت ، پیغمبر علوی همت اقدسمن حضرتلری اذن و فرمان الهی ایلهم اونه دینری التزام بیسوره کلدکاری مسلك ترغیبکارلرنی جهاد و ترهیه تحویل بیوردیلر . مقصد رسالت پناهیلری ایسه اوخصمای بلاهت اتمانی ، او اعدای فضیلت و اسانیت اشراپی صراط مستقیم صلاحه ، مدنیة سعادت و فلاحه ارشاد بیورمق ، عناد و فساد تخملرنی اساسندن قلع ایتک ابدی . عون و عنایت باری ایلهم برجیت قلبله اولدقلری حالدله بو مقصد عالی به موفقده اولدیلر . اقصای شرقه قدر نشر انوار فضیلت ، ایصال احکام شریعت بیوردیلر . یالکز شوراسیده انظار حقیقت جویانده دن دور طوتله ایدلر که دین مبین اسلامده شروع اولان جهاد شرایع مقدمه ده اجرا اولسان جهاد ایلهم قارشیلاشدر . برلقدده جهاد محمدینک خیلی تحفیقاتی اشتمال ایدلکی ،

بله بر سبک وجودینه و آز جوق غیره لزوم کوستره .  
هنوز تصورده ، هنوز توده اولان بر املدن سیبسر ،  
غیرتسر نمره بکلمک او واهی خیالدر دندرکه ، هیچ بر  
زمان و هیچ بر یرده طبیعتک اوله بر سماحت ابراز  
اجتیه جکندن امین بولمالیدر . براز درینجه دوشونوبده  
بو حقیقت دریش ایدیلنجه ، بیوک برجعبیت ، مائر  
اجتهاد و کالانیله کندینی زمان زمان بتون جهان انسانیه  
طائش مفتخ بر ملت ایچون شوبولندینمز عصرک شان  
واجالانه لایق بر بولده ترقیه حاضرانق ، مدلول  
صحیحله ترقی اساسینی وضع اتمک نه قدر اسبابه احتیاج  
کوستره جکی ، بوباده نه قدر غیرتلر ، همتلر صرفی لازم  
کله جکی کندیلکندن تعین ایدر .

اوج کیشیک برآریمه کلوبده ترقیات صحیحه وسائلی  
دوشونه مدکری ، بودرلو برحرکت و تشبیک بادی  
فلاکت صایلدینی برزمانده حساس و دقیقه شناس  
برشاعرمن ، خیاله قایلان بهض کیمجلیری :  
شبان وطن ! سنی ایدک احرار ایلله یوقسه  
موهوم قایلر بزده مسمای ترقی  
دعوا کزی اثبات ایدک آثار ایلله یوقسه  
برقائده ویرمن قوری دعوی ترقی

اخماریله ارشاد اتمک ایسته مشایدی . المنة لله تعالی  
شکل حاضر اداره من ، طرز حیات اجنباعیه من شمدی  
اومانسه لری ، اوهاهلری تخیله ده مساعد دکل پیش  
انظار ابتهاهمزده آجیلان ساحه اجتماع ، حتی سوق خیال  
ایده میه جکمز درجده واسع ، چالیشیورز ، چالشمق  
ایستیورز . یالکیز طریق صوتی ، منهاج سعادت تبیین  
و تمیزده یا کیلیورز . بوحرکت واسته جالمله اوشاعر  
کزیده بیانک بو اخطارینه ، بو بولده خلاصانه ارشادانه  
هر زماندن زیاده بو کون محتاج بر حالده بولنیورز .

کاشانه آمل و ترقیاتمزی الی الابد نزل و اندر اسدن  
مصون اوله نیله جک بر اساس متین اوزرینه وضع اتمک  
ایسترسه ک ، هرشیدن اول و هرشیدن زیاده نظر دقتمزی

صرف نظر کزیده برقم شیوخمرده ده آروپا نمایاتی ،  
همده افراط درجده حکمفرما اوفکار منوره شبانه  
اتباع ، او آرای ثابته شیوخه اعهاد جائز ایسه  
آروپا مشق تقلید اتخاذ ایدیلجه اولورسه نرم ایچون  
نه ترقیه ، نه ده فلاحه امکان متصور ا مدرسمزک ،  
مکاتیزک اصلاحی آنجنی آروپایی تقلید ایلله ناسر  
ایده جک ا . تجارتیزک ، صناعتیزک ، فلاحتیزک تکمیلی  
حصراً آروپایی پیش نظر امعاند بولندیر مقله قبل  
اوله نیله جک ا . بو قدرده دکل ، ما کولات و مشربیاتجه ،  
حرکات و قیافتجه ، طرز و آداب معاشرتجه آروپا  
لیله بکزمه ک بزجه یک ضروری ا . بو بولده کی فکرلر ،  
بو بولده کی رأیلر قابلمدیرک ، خاطرلره بر شاعر مزک :  
اولدورمه ده در آه نزی آروپا درد  
بر آروپایی کورسه بوحالاتی کولردی  
یتیمی کتیره منون ؟

بر فرقه ، نقط بالذسبه بر فرقه قلیله ایچونده بو  
صورتک عکسی ملتزم ، آنلرک فکرلرینه ، آنلرک رأیلرینه  
احاله کوش اعتبار ایلیمک لازم کلبیرسه آروپایی خریطه  
علمدن بالکلیه سیلوب چیقار یوریمک اقتضا ایدیور ا او  
افکار و آرایه کوره آور یا صفرا اید ، هرچی هیچ بر  
شیئه مالک دکل ا . بر مزیّت و معرفتی وارسه اوده حصراً  
بزدن آلدیقنی بزه صائمقن عبارت . ارده نه مسافه وار  
نده او مدید مساعی ، او محبّر عقول و سناط داخل  
حساب ا . بحثک بوجهتی ده بالطبع تقریبه منجر اولیور .  
محتاج ایضاح اولیسان حقیقت دندرکه ، بو تضاد  
بر طرف اولدقجه ، بو اختلافات بر نقطه معدله و سلمده  
توحید ایدلدیکه ترقی یولی طومق اصل قابل اوله یلیر ؟  
بوکتمکش و اختلاف دوام ایدوب کیتدیکه شاهد نازنده  
ادای ترقی بر کوشه جک جکلمش ، کوسکون بر حالده  
کورمک بزلر ایچون یک طبیعی دیمک اولمازی ؟

ادنی بر ملاحظه ایلله همان هر کیمک تصدیق ایده جکی  
بر کیفیتدرک ، نه زمان وزده بوللمسه یک عادی بر تشب

بدینکه ایقاع مضرتنه برسد چکرک حیات بشریه بی تحت امنیتنه بولندیرمق ایچون قوه عدلیه نك درجه لزومی آشکاردر. آنک ایچون عقوبانسز، قوه عدلیه سز بر دولت تصور ایدله من .

آسایش عمومی نك رخنه دار ایدله مسی ایچون افسال بشریه نك مابه التطبيق اولسی لازمکلان قوانین هر دولتمده موجود ایسه ده بونک صور تطبیقه سی اهالی نك سوئه عرفانه و محیطه نظرآ اختلاف ایدر . وبو اختلاف اساس مقصده نظرآ اولمدیفندن قوه عدلیه نك نه تکملانسه مانع ونده درجه لزومی حقسنده کی فکر حقوقیه حائل اوله یلور .

تأسیسات اجتماعی نك بر قوه تشدیدیه وبر رابطه حقیقه سی دیمک اولان قوه عدلیه جریان حقوقک بر صورت سالمده تأمیننه خادم و بشریتک مکلفیت اجتماعی و منافع خصوصی لر نی شامل اولمغه هر درلو مداخله دن وارسته و امین اولسی ایچون ممالک متضمنده اداره عدلیه اداره ملکیدن تقربق قلمش و محکمه لره استقلال تام و یریلرک وجدان حکام سربست بر اقامه شدر . فقط بوسرستی ینه شریعت و قانون دائره سنی تجاوز ایتمه مک شرطیلدر . بلکه حکامک شریعت و قانون دائره سنده وره چکی حکمک تعرضدن مصون و محاکم مداخله دن آزادده مناسنده .

بنسأ علیه قوه عدلیه نك وجودی محافظه حقوقه مستند بولندیفندن و حیات بشریه شرع و قانونه تکافل عمومی تحتده امین بر حالده اولمغه هر کس حق حیاته مالک اولوب ، حسن صورته حیاتی استعمال اجتماعی لازمدر .

مادامکه موجودیت حیاتی نك ادامه محافظه سی آتی حسن صورته استعمال و تأمین محافظه سانه اهتمام ایله اوله جق حق حیاتی بیامککلکز اقتضا ایدر .

اوله ایسه حق حیات ندر ؟

شو ایکی مهم نقطه دن بر لحظه آیرماملی یز : اسلامیت عثمانلیلق ، بزی زلال حکمت و معرفته قاندرم جق ، قابلیت فطریه منزه ، احساسات معالی جوابه منزه فیض و انبساط بخش ایدله جک ، نظر یار و اغیارده قدر و موقعه سی اعلا و تحکیم ایلیه جک بویکی منبعدر .

مابعدی وار  
خلیل ادیب

## سیاست شرعیه

### ۲

مقاله منزه اساس اتخاذ ایتدی کمز آیت کریمه نك بر فقره سنده « و اذا حکمت بین الناس ان تحکموا بالعدل » بیوریلور .

بین الناس وقوع بوله جق حکمک یا حقوق یا حدوده متعاقدر . حقوقه متعاق اولان قسمنه « مساوات » حدوده متعلق بولسانه « عقوبات » دینور . عقوباده یا مقدر اولور یا غیر مقدر اولور که ایلریده تفصیل ایدمک کز .

### \*

بشریتک عدل و حقانیت دائره سنده یشابه برق قوت و اقتدار لر نی یکدیگر بونک حقوقه تعرض کی هیئت اجتماعی نك حقوقه مضر بر صورتده سهو استعمال ایتمه لر ی قواعد شرعیه مقتضاسندن اولوب فقط طبیعت بشریه نك تخالفنه نظرآ بر هیئت بشریه ایچنده اراغه دمه ، ایقاع مضرتنه مستعد اشخاصک فقدانی ادعای محال و بوسورته افعال جنائی نك سلسله بشریت ایچندن قاع و قی غیر قابل اولدیفندن شئونات مدنیه نك بر انتظام و مکملیتده تمشیقی ضمننده ارباب جنایتک درجه تعدی و جرملرینه نسبه تأدیب و تجریم لر یله امثالنه عبرت مؤثره اولمق و مستعد جرائم اولان اشخاص